

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr. — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru de-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful Român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Aprilie-Iunie al anului 1884, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumerațiune se trimit mai cu înlesnire pelângă asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșese cu ultima Decemvre 1883, a'și înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie expeditura silită a sista, sau a întârția cu espedarea foiei*).

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiu.

*) O înlesnire foarte mare în expeditiune se face prin lipirea unei fâșii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu, 19 Martiu, 1884.

Două curente politice s'au avântat mai ales în timpul din urmă și încep a predomini situațiunea în întreagă Europa. Însemnătatea lor e cu atât mai mare, cu cât ambele sînt îndreptate contra baselor de stat, ambele intenționează slăbirea domniei lumesci și înlocuirea ei cu anarchia pre de-o parte, și prin domniea lumească a evului mediu, din care numai anarchie se va nasce, pre de altă parte. Acest scop comun se urmărește cu o tenacitate potențată până la fanaticism, așa că mintea sănătoasă începe a slăbi dând teren de luptă pasiunii. Cumcă statele amenințate în bazele lor trebuie să se apere, este preste toată indoiala. Și că apărarea recere și aplicarea de măsuri excepționale, despre aceasta ne-am convins în timpul mai nou din destul.

Succesele sciinței moderne au dat în mâna unui curent materialul cu care se nimicesc toate produsele minții omenesci — dynamithul. În fața dynamithului totul se pleacă și mai nimicitoriu de cât el este numai selbatecul foc al resbunării celor ce se folosesc de dynamith. Pe bazele sciinței moderne bine stabilit curentul anarchistic de astăzi a trecut de mult preste marginile ce i le croise chiar și fantasia cea mai inferbântată, și guvernele din Europa au fost silit să iae mijloacele cele mai drastice pentru a putea susținea lupta.

Succesele sciinței moderne de stat în special au produs curentul al doilea: sfortărea bisericeii pentru domniea lumească, asemenea celeia din evul mediu.

Ambele ca puternice torente s'au descărcat asupra ordinii de stat din Europa, ambele sunt periculoase, căci n'aleg în mijloace la esecutarea planului lor. Unul își nimicesce fisicul, celalalt își ruinează spiritul, unul te face mort trupesce, celalalt mort sufletesce.

E minunată coincidența aceasta a curentelor, însă ea există și noi trebuie să o constatăm. Și trebuie să o constatăm căci noi nu ne putem esplica chemarea bisericeii pe terenul, unde o aflăm astăzi.

Am mai vorbit la locul acesta despre anarchia cu care au a se lupta guvernele din Europa. Ea e mai îndrăzneată astăzi ca nici odată până acuma și s'a vădut a fi de lipsă acțiunea comună a Europei contra uneltirilor ei. Și aceasta după lungi și triste esperiențe s'a putut numai realiza.

Dela sine și prin sine marele colos nordic, s'a documentat de neputincios față cu nihilismul seu special. Formidabila putere militară n'a putut ocroti vieața suveranului autocrat, și el fu ucis în modul cel mai crâncen în toiul țilei sub ochii escortei militare de care era pădit.

Marele Bismarck a invins pre vechia și puternica rivală a Prussiei și sparse federațiunea germană. La 4 ani în urmă umilește Franția și la 18 Ianuarie 1871 în apropierea inimei Franției supuse, la Versailles, proclamă unitatea Germaniei. Bărbatul de fer al Germaniei a invins pre inimiții esteri și nu a putut învinge pe cei interni, socialistii de tot soiul.

Anglia Eldorado industriei și al comerului prin uneltirile fenienilor e adusă la desperare, și a cerut întervenirea Statelor unite din America spre a putea da piept atentatelor fără număr.

Austria fu inundată de socialistii veniți din Germania. Silințele de fer a le organelor pentru siguranța publică fură întemperate cu asasinarea acestor organe.

S'au luat măsuri estraordinare s'au cassat juriul și în decursul unei săptămâni șese sentențe judecătorești s'au terminat în cuvintele „Strang!“.

Energicele măsuri luate de guvernul nostru, multe escortări preste graniță și procesele întentate contra anarchistilor de tot soiul ilustrează drastic situațiunea.

Singuratiice aceste măsuri n'au ajuns nimica și s'au luat măsuri pentru o activitate colectivă a tuturor puterilor europene.

Astfel stând lucrurile, ne vine de tot suspectă reacțiunea din partea bisericeii, reacțiune care în timpurile din urmă deveni tot mai acută.

Biserica catolică dela perderea puterii lumesci a trăit tot în protestări și ear protestări. În ascuns au uneltit contra statului, și nu tocmai fără succes. Din incidentul sentenței curtei de cassatiune în destiunea cu averile societății „de propaganda fide“ cercurile din Vatican și-au perdut tot cumpetul și rumpend cu moderațiunea observată sub actualul episcop din Roma, au început a agita din puteri, amenințând cu mutarea residenței din Roma.

Scopul acestei agitațiuni este amețirea și inferbentarea spiritelor și indirecta inpintinare la resvrătiri contra puterii statului.

Încât e scusabilă această nouă manevră a Vaticanului tocmai acuma când destrăbălarea și anarchia a ajuns la culme, lesne o va ghici ori ce om cu mintea sănătoasă. Noi am sulevat destiunea și ne-am ocupat cu ea numai pentru a clarifica situațiunea. Însemnătate politică nu i se atribue acestei manevre din nici o parte. Ficțiunea cu captivitatea papei ficțiune va rămânea și faptul implinit cu unitatea Italiei nu se va mai schimba pentru pofta de domnie ca și în evul mediu. Asemenea dorințe ca dorințe pot avea trecere, când ele însă iau forma agitațiuni ca și acuma, și aceasta în fața anarchiei de astăzi, ori ce om nepreocupat trebuie să se întrebe care este chemarea bisericeii?

În lumea de astăzi observăm progresse în toate direcțiunile și pe toate terenurile. Sufragiul universal începe a cuceri terenul treptat cu progresul în sciință. Organizarea internă a bisericeii încă va trebui să țină cont de acest progres. Reacțiunea ne socotită și încăpătinarea prelaților, cari stau tare jos sub nivelul culturai moderne, pot aduce numai lovituri și sguduituri mult stricătioase pentru biserică.

Nu vom vorbi decât despre organizațiunea bisericeii ortodoxe române avend în vedere deplorable starea a ei în regatul România, și aceasta încă numai la altă ocaziune. Deocamdată ca anticipațiune observăm că tenacitatea la practica de prin vremile Apostolilor întru nimica nu va fi spre binele clerului și poporului din România, setos de cultură ca Cerbul de isvoarele apelor.

FOIȚA.

„CURIERUL LITERAR.“

Sumariu: Notiță biografică și bi biografică asupra lui Nicolae Spătar Milescu din Vaslui, de onor. d. Emile Picot. O scurta recensință a vieții Milescului. — Elenismul în România la finele secolului XVII și la începutul celui de a-1 XVIII — Greșalele primilor boeri învățați români.

Onor. d. Emile Picot, profesor de românesce la scoala din Paris a limbilor orientale vorbite, publicase mai întâiu în revista acestei scoale numită *Mélanges Orientaux*, și publică azi într'o frumoasă broșură, o interesantă „notiță biografică și bibliografică“ asupra lui „Nicolae Spătar Milescu“. — D. Picot urmează în notița d-sale, pas cu pas, un studiu publicat asupra lui Milescu de d. Hasdeu în diariul „Traian“ adăogend pe lângă datele eruditului român și altele noue culese de d-sa din deosebite sorginți.

Nu sînt multe personaje în fastele istoriei române a căror viață să presinte, prin diversitatea și agitațiunea ei, un interes egal cu acela al vieții Spătarului Milescu din Vaslui.

Cu toate nehotăririle și întunerecul, cari domnesc asupra unora din părțile vieții sale, Nicolae din Vaslui rămâne în istoria română ca un tip de aventurar inteligent, dibaciu, fără scrupule, neînfrănat de loviturile soartei, găsinduși loc, prieteni și mijloace de viață în China ca și la Stocholm, în câmpiele nisipoase a le Brandeburgului ca și pe marginea Bosforului, la Moscova ca și la Iași și la București. Cetind paginile biografice ale d-lui Picot spiritul își aduce înainte fără voe pe alți doi aventurari celebri: pe svăpăia-

tul comite de Bonneval, Francesul turcit sub numele de Schmet-pașa, și pe comitele de Valcroissant, Francesul care în 1770, fiind la Giurgiu, da zor d-lui de Choiseul la Paris să-l numească domn în Valachia. Paralelul se stabilește cu ușurință între acești trei oameni, cari nu și găsiră odihna vieții decât numai la adănci bătrânețe, când trupul numai poate s'ajute avântul, sbeguelile și salturile spiritului. Bonneval, Valcroissant și Milescu e un trio capabil a înfierbânta și alimenta îndelung imaginațiunea unui romancier.

Cel din urmă, Milescu se născu, ne spune d. Picot, cam pe la 1625 în districtul Vaslui dintr'o familie, care pare a fi fost de neam din Laconia. Milescu își dice *Moldo-Lacone*, într'o scriere ce compuse pentru d. de Pomponne după cum vom vedea mai la vale. Învătă carte la Constantinopol, trecu apoi în Italia, unde, după teologia, istoria și filosofia câștigăte la Țarigrad, mai învăță matematicile și sciințele naturale.

Intors în Moldova, după alte slujbe mai mici, Milescu câștigă favoarea lui George Stefan, în urmă pe a lui George Ghica și'n fine atinge culmea iubirei domnesci în timpul domniei lui Ștefăniță B. Lupul, următorul lui George Ghica. Domnul iubea foarte pe deșteptul boer, ear acesta vindea pe Domn lui Constantin Basarab fost Domn al Munteniei și fugit în 1659 în Polonia. Basarab scrisse lui Ștefăniță de necredință Milescului, ear Domnul cărnî pe Milescu care, fără nas, se mulțămî cu vieața și reuși a se retrage la Grigorie Ghica în țeara Românească.

Ghica îl numî capuchekia la Stambul; aci Milescu vându interesele Domnului muntenesc lui Șerban Cantacuzen și contribuî, după 1664 în răboiul dintre Nemți și Turci, a trânti pe Ghica jos de pe tron.

În urmă se certă și cu Cantacuzinescii și ne mai fiind capuchekia la Constantinopol, ne mai putend întra nici în Valachia, nici în Moldova, Milescu apucă spre meadă-noapte și se oprî în Brandenburg. Aci electorul Frederic-Guilom îl primi întâiu cu bunătațe ș'apoi îl dede afară din Statele sale în urma destăinuirilor ce-i făcu în privința Milescului regele Poloaiei. Totuși deșteptul moldovean se folosi și de scurta-i ședere în Brandenburg căci un doctor al electorului îi puse nasul la loc. Modul cum șăgalnicul cronicar Niculcea istorisese această operațiune de rhinoplastia e plină de haz.

Era cu nas și mai neînfrănat decât tot'd-a-una, Milescu gonit dir Brandenburg se duce la Stetin în Pomerania unde trăia retras, cu voia regelui Svediei Carol XI, fostul domn al Moldovei George Stefan. Acesta trâmite pe Milescu la Stocholm spre a-i fi acolo aginte ș'a apăra interesele. George Stefan voia să recapete domnia Moldovei prin mijlocirea Svediei și Franței.

În Stocholm Milescu, mulțămî deșteptăciunii și sciinței sale, câștigă pe ministrul lui Ludovic XIV regele Franței, pe d. de Pomponne. După rugăciunea acestuia, Milescu ia parte cu condeiul la lupta dintre Jansenisti și Iesuiți, luptă care ocupa atunci întreagă Franța.

Totuși afară de esplicațiunile teologice ce trâmitea în Paris și'n Holanda lui Arnaud și lui Nicole, Milescu nu uita afacerea diplomatică a Domnului seu.

Nu știu dacă d. Picot cunoasce vr'o 5, 6 documente din colecțiunea Odobescu asupra acestei afaceri, cu data 1667, când Milescu se afla la Stocholm. Dintrênsele se poate lesne vedea că Spătarul din Vaslui reușise a interesa pe d. de Lionne și chiar pe regele Franței în destiunea lui George-Stefan. D. de Pomponne la Stocholm și d,

Revista politică.

Sibiu, 19 Martie 1884.

Diarele noastre discută cestiunea de și dela noi cu multă pasiune și foarte puțină seriozitate. Ar crede omul că vede înaintea sa copii cari se joacă cu alune, și nu oameni al căror cuvânt bine precugetat se pondereze și se însufle respect. Se dice că provocarea s'a făcut de ambele părți și că omenia nu mai are loc în diaristica noastră. Se dice, noi însă nu scim, nu credem și nu cercetăm. Ajunge a constata.

Cu mai multă seriozitate discută diarele maghiare cestiunea unei sincere apropieri între români și maghiari. În special guvernamentalul „Magyar Polgár” din Cluj în numărul de Dumineca trecută aduce un articol scris cu multă moderațiune și și mai multă precauțiune. Articolul vorbește la adresa maghiarilor și îndeamnă la moderațiune, căci în acest chip ne vom putea înțelege și mai ușor și mai mult vom folosi patriei.

Cam nemulțămitoare rolă și a luat asuprași diariul din Cluj. „*Quis contra torrentem?*” A inota contra torentului care se rostogolesce de 15 ani acuma e greu, întocmai ca și rola noastră față cu unele dintre diarele noastre, dedate a călări pe vechile frase din cari a resărit și pre cari se bazează popularitatea lor.

Sora noastră din Brașov, bētrēna dar sburdalnică „*Gazeta Transilvaniei*” în Nr. 32 dăscălesce fără cruțare pre comitetul electoral permanent din Sibiu pentru nētāngia lui dovedită în organizarea cluburilor electorale.

Asemenea dojeni fără nici o cruțare la adresa supremului for politic al românilor naționali(?) liberali(?) strică foarte mult vața lui și ele nu se scuză decât cu vechiul proverb: „E mai înțelept puinl decât cioara.”

Adunarea generală XI din 28 Martiu 1884 a Institutului de credit și de economii „Albina.”

Președintele societății Dl Iacob Bologa deschide adunarea la 10 oare înainte de ameași, constată prezența a 24 acționari, cari representă 131 voturi, cum și că sunt depuse cu totul pentru participare la această adunare 375 acțiuni: denumesc în sensul §. 25 din statute pe DD. Corneliu Tobias și Visarion Roman de notari ai adunării, ear pe DD. Nicanor Frateș și Aureliu Brote de scrutatori și dechiară adunarea în sensul §. 26 din statute de constituită.

Conform publicațiunii de convocare din 11 Februarie 1884 președintele pune la ordinea zilei raportul anual al direcțiunii. Directorul executiv dl Visarion Roman dă cetire acelu raport în următorul cuprins:

Domnilor acționari!

Cu anul expirat 1883 institutul nostru a început al doilea deceniu al activității sale.

În istoricul ce am făcut în raportul nostru precedent, am arătat dezvoltarea continuă și progresul crescând, de care institutul nostru s'a bucurat în primii zece ani ai activității sale.

Constatăm cu mulțămire, că acea dezvoltare, acel progres continuă și în deceniul al doilea și se confirmă încă în proporțiuni mai mari.

dela Haye-Vantelec la Constantinopole primiseră ordine a sprijini candidatura lui George-Stefan.

Cât despre rolul ce avu teologia bisericeii resăritului în luptele dintre Janseniști și Iesuiți, el se poate găsi în publicațiunile d-lui dela Croix, secretar tocmai pe vremurile acelea la ambasada franceză din Stambul, publicațiuni date la lumină la Paris între 1680—1695 și pline de amenunte, interesante pentru istoria Românilor.

Să revenim însă la Milescu.

După moartea lui George-Stefan, Spătarul se întoarce în Moldova unde domnea atunci Iliș, fiul lui Alecsandru Vodă Iliș. Din nefericire însă pentru odichna mult umblatului boiar, Iliș e destituit, Duca se numește în locui, ear Milescu reia drumul esilului și se îndreaptă spre Rusia. În 1672, Spătarul e la Moscva, Țarul Alece și alți puternici boiari sânt protectorii Milescului, care lucrează de sērg la diferite tratate și scrieri didactice, filosofice și teologice, căutând, cum observă d. Picot după d. Hāsdeu, a monetisa bunavoința Țarului și a boiarilor ruși.

În 1674, Milescu e însărcinat co ambasadă în China. După 3 ani și două luni, îndrāsnețul Moldovean se întoarce în Rusia unde domnea Teodor, fiul lui Alece. Pentru a câștiga protecțiunea noului Țar, Milescu compune diarul călătoriei sale și termină c'o repedițiune estra-ordinară o „descripțiune a Chinei”; în același an 1678, în care revenise din Peking.

În 1689, Francesul la Neuville, care călătorea în Oriente din ordinile regelui seu, cunoaște pe Milescu. Acesta îl încântă ca pe toți străinii cu care fusese în contact. La Neuville îi consacră un capital în cartea ce publică la întoarcere în patria sa.

După cum ve veți convinge din detairurile de mai jos, în anul 1883 toate operațiunile institutului au luat o mare estensiune, ear venitul brut a ajuns la o cifră, ca nici când în trecut, la 183,850 fl. 41 cr.

Dacă cu toate acestea dividendă nu se va putea ficsa mai mare, ca cea din anul trecut, aceasta se atribue împregiurării, că pe lângă venitul seu considerabil, anul 1883 ne-a adus și greutăți mari. Le vom aminti pe scurt.

Mai întâiu anul 1883 va însemna o tristă epocă în istoria dezvoltării casselor de economii din Ungaria; în acest an adevă a intrat în valoare articolul de lege VII. 1883, care impune casselor de economii și altor institute de bani, care primesc capitale spre fructificare, o contribuțiune de 10% dela interesele depunerilor, stând în voia institutelor, de a subtrage această contribuțiune dela deponenți. Împregiurările, nepermițând, ca să punem această contribuțiune în sarcina deponenților nostri, a trebuit să primim, ca să o plătească institutul, după cum au făcut și celelate institute de bani din loc. Această sarcină grea însă a influențat în mod foarte simțitor asupra rezultatului gestiunii noastre, micșorând cu aproape 2300 fl. profitul curat al anului trecut.

Preste tot contribuțiunile și competențele de stat ce plătesce institutul sânt atât de mari, încât deși venitul dela edificiul institutului este în partea cea mai mare scutit de contribuțiune, cifra acelora a ajuns anul trecut la fl. 11,438. 88 cr., care împărțită pe cele 3000 acțiuni ale institutului face aproape 4 fl. de acțiune.

Al doilea moment de influență asupra rezultatului final al anului trecut a fost, că bilanțul special al sucursalei noastre din Brașov a încheiat cu o pierdere de fl. 2838. 71 cr. Causele sânt cele espuse în raportul nostru din anul trecut: greutățile începutului, fiind „primul an de activitate, periodul cel mai dificil al fiecărui stabiliment.” După ce însă acel an al sucursalei s'a împlinit numai la 1 August 1883, cele cinci luni trecătoare, deși au fost productive, constituesc un period mult mai scurt, de cât se poată coperi toate sarcinile primului an. Administrațiunea D-voastre, însă nu va intrelăsa nimica din cele de făcut, ca filiala noastră din Brașov să-și confirme utilitatea prin atingerea scopului ei; de a fi o sorginte de beneficii pentru institut.

Al treilea moment apăsător al anului 1883 au fost starea mare a numerariului la mai multe epoce, oferindu-ni-se adevă capitalele în mai mare măsură, de cum se puteau întrebuița în sfera operațiunilor noastre. Adevărat, că aceasta nea făcut posibilă o noaună reducere a intereselor la depuneri în cursul anului; efectele acestei măsuri din urmă însă se vor arăta mai mult în anul curent.

Avântul nou ce au luat operațiunile institutului și creșterea însemnată a venitului seu în anul 1873 față de anul premergător se manifestă tocmai în împregiurarea, că toate amintitele greutăți considerabile s'au putut învinge în cursul anului, fără ca venitul Dlor acționari să se reducă.

În comparațiunea anului 1883 cu anul premergătoru însă se nu perdeți, Dlor acționari, din vedere, că pe când d. e. la profitul anului 1882 a concurs o provisiune dela realități vândute de 9672 fl. 54 cr., venitul anului 1883 n'are asemenea câștiguri ocazionale, ci întreg este produsul operațiunilor noastre curente.

În timpul acesta, Milescu stabilit la Moscva, scrie și publică lucrări peste lucrări. Clerul rus se îngrijesce de activitatea neobositului Moldovean și, firesce, l'acusă eă e vrăjitor. Farmecile și vrăjile au esplicat multe în lume pentru sufletele cele slabe.

Milescu scapă din ghiarele popilor și între 1684 și 1689, se dice că ar fi făcut o a doua călătorie în China.

Reîntors el câștigă o reputațiune europeană. Toată lumea recunoaște autoritatea lui în ceea ce privește afacerile asiatice; toți îl consultă, toți vor să știe părerea lui, ear Milescu nu spune nimenui, nimic căci tot ce știe, dice el patriarhului Dosisteiu al Erusalimului, tot ce știe sânt secrete de Stat.

În 1694, Milescu e represintantele erudițiunii ruse, ear dela 1696 și până la 1714, epoca morței sale în vērștă de aproape 80 ani, Milescu cinstit și lăudat de tot, conduce corespondința diplomatică a Țarilor Ioan și Petru și în urmă numai pe a lui Petru singur, — cu întreaga Europă, cu Papa, cu împăratul Germaniei, cu dogii Veneției, etc. etc.

Astfel se stinse, după o viață mai mult decât plină și în bine și în reu Nicolae Milescu, spătar dela Vaslui. Cele mai multe din conacele acestei vieți se pot bine vedea în notița dlui Picot.

Când însă datele asupra ultimei jumătăți a secolului XVII vor fi mai numeroase, și când scriitorii viitori vor studia: 1) evoluțiunea ce se opera în acest timp dela Oriente spre Occidinte; 2) intrarea pe scenă a unei noi puteri menite a influența adēnc mersul politiceii orientale europene; 3) și în fine, pătrunderea sciinței occidentale în țările ortodoxe ale resăritului, — istoria Milescului și partea

Premitēnd aceste, ne luăm voia a trece la espunera tabloului despre mișcarea afacerilor anului trecut.

Depunerile.

Cu finea anului 1882 erau la institut
1210 depuneri în sumă de fl. 1.176,660.65
în cursul anului 1883 s'au mai făcut
1067 depuneri în sumă de fl. 1.455,874.98
Deci starea totală a fost de
2277 depuneri în sumă de fl. 2.632,535.63
Din aceste s'au ridicat
673 depuneri în sumă de fl. 1.158,736.39
remânēnd starea lor cu 31 Decembre 1883 de
1604 depuneri în sumă de fl. 1.473,799.24
cu fl. 297,138.59 mai mare ca în anul 1882.

Escomptul de cambie.

Starea portfoiului cu finea anului 1882 era de
2742 cambie în valoare de fl. 751,192.17
în cursul anului s'au mai escomptat
6378 cambie în valoare de fl. 2.079,902.76
Starea totală a portfoiului a fost prin urmare de
9120 cambie în valoare de fl. 2.831,094.93
din aceste s'au rescumpărat în cursul anului
5861 cambie în valoare de fl. 1.906,231.94
remânēnd starea portfoiului cu finea anului 1883 de
3259 cambie în valoare de fl. 924,862.99
Față de anul trecut o creștere de fl. 173,670.82
Cambie în suferință avorăm cu totul patru, care s'au trecut la profituri și perderi ca pagubă în suma de fl. 1275.93.

Creditul hipotecar.

Împrumuturile pe hipotece au stat la finea anului 1882 din
578 obligațiuni în sumă de fl. 597,064.88
în anul 1883 s'au mai acordat
186 împrumuturi în sumă de fl. 207,016.80
a rezultat prin urmare un total de
764 împrumuturi în sumă de fl. 804,081.68
în cursul anului s'au achitat
8 împrumuturi în sumă de fl. 51,668.55
și au ramas cu 31 Decembre 1883
756 împrumuturi în sumă de fl. 752,413.13
o creștere de fl. 155,348.25 față de anul trecut.

Scrișuri fonciare.

Cu 31 Decembre 1882 au fost în circulațiune scrișuri fonciare în valoare de fl. 561,600.—
în cursul anului 1883 s'au emis . . . fl. 169,000.—
au fost deci cu totul în circulațiune . fl. 730,600.—
din cele trase la sorti s'au rescumpărat în cursul anului . . . fl. 20,600.—
rēmān prin urmare cu 31 Decembre 1883 în circulațiune . . . fl. 710,000.—

Operațiunea împrumuturilor pe hipotece în scrișuri fonciare ne-a realizat deplin speranțele, dezvoltându-se pe base sănătoase tot mai mult la operațiunea principală a institutului.

Scrișurile noastre fonciare au ajuns a fi o valoare foarte căutată, în cât în timpul din urmă, institutul neputēnd mulțami toate cererile, se fac prenotări cu deșile de mii pentru emisiunea, care urmează. În urma acestei căutări cursul la bursă al scrișurilor noastre fonciare este în urcare. Ele notează astăzi preste nominal fl. 101. 50 cr.

ce luă și dēnsul în preschimbările Orientului se vor impune cercetătorului cu aceiași putere cu care se impun deacum istoria și activitatea literară ale lui Dumitru Cantemir în aceleași preschimbări orientale.

Ca aventurar, după cum dīserăm la începutul acestei scurte recenziuni, Milescu stă alături cu comitele de Bonnaval, — adevă de Achmet-pașa, — și de comitele de Valcroissant, candidatul frances la tronul Valachiei. Cine știe dacă, în timpul, lui Ștefăniță Lupul, Nicolae Spătarul, ajuns în culmea puterii, — nu credea foarte posibilă urcarea sea pe tronul Moldovei!

Ca boiar român, deștept și intrigant, Milescu ia o parte însemnată la lupta Cantacuzineștilor și Ghikuleștilor, luptă fatală țerilor române căci ea prepară în ultimii 30 de ani ai secolului XVII disparițiunea dela cărna statului a boiarilor pământeni și venirea Fanarioșilor. Milescu și toată boierimea moldoveană și muntenească, despărțiți în douē tabere vrășmașe, se osteniră în delung și se slăbiră adēnc unii pe alți, mai mult în Moldova decât în Valachia, deși, chiar în aceasta din urmă, domnia Brāncoveanului fu un repaos da 25 de ani urmat îndată de nisce chinuri tot atât de teribile ca și acelea de cari suferea încă de mult Moldova.

Ca om învățat — și aceasta este partea cea mai importantă a vieții Spătarului, din punctul de vedere românesc — ca om învățat și ca scriitor, Milescu premerge pe Cantemir și se află în fruntea boiarilor cari, ca stolnicul Constantin Cantacuzin, Grecenii amāndoi, Rada dela Popesci și alții, cunoscură cei dintăiu sciința occidentală și orientală. Cu acestia începe în principatele române epoca literară care năbușind activitatea propriu dișnațională, va alcătui Elenismul pe marginile Dāmboviței și ale Bahluiului, în tot seculul XVIII, și va străluci cu putere în timpul domniei

Creditele ficse

au stat cu finea anului 1882 din
174 împrumuturi în sumă de fl. 64,684.42
în cursul anului expirat s'au mai dat
59 împrumuturi în sumă de fl. 27,131.80
totalul lor a fost deci
233 împrumuturi în sumă de fl. 91,816.22
din aceste s'au rescumpărat
9 împrumuturi în sumă de fl. 10,886.07
remânând cu 31 Decembrie 1883
224 împrumuturi în sumă de fl. 80,930.15
În comparațiune cu anul trecut
o creștere de . . . . . fl. 16,244.73

Împrumuturi pe efecte.

Starea cu 31 Decembrie 1882 a fost de
71 împrumuturi de fl. 23,803.—
în cursul anului s'au mai dat
122 împrumuturi de fl. 54,333.30
Rezultând un total de
193 împrumuturi de fl. 78,136.30
din care s'au achitat
84 împrumuturi de fl. 35,166.30
remânând la finea anului 1883
109 împrumuturi de fl. 42,970.—
adecă o creștere de fl. 19,167.—

Partea cea mai mare a acestor împrumuturi
s'a efectuat la sucursala noastră din Brașov.

Reuniunile de credit.

s'au redus dela fl. 24,792.05 la fl. 17,151.56 fondul
de garanție al lor este de fl. 6249.03 ca dubioase
am amortizat în bilanț fl. 994.96.

Schimbul de monetă.

Transportul cifrei de monetă din anul
trecut a fost de . . . . . fl. 49,910.65
în cursul anului s'au mai cumpărat de fl. 1.043,843.43
total . . . . . fl. 1.093,754.08
Din aceste s'au vândut . . . . . fl. 1.037,171.68
și au rămas cu 31 Decembrie 1883 fl. 56,582.40
Mai mult lucrează în această afacere filiala noastră
din Brașov, afacerea însă a fost puțin productivă.

Creditele de cont-curent.

cu coperire (numai la filiala din Brașov) s'au des-
voltat în cursul anului dela fl. 2080.— la fl. 14,380.78

Mișcarea cassei în cursul anului 1883.

Înrări . . . . . fl. 5,242,099.59
Eșiri . . . . . fl. 5,259,026.77
Total . . . . . fl. 10,501,126.36
cu fl. 3,077,623.73 mai mult ca anul trecut.

După toate acestea avem onoare, a ve prezenta
însuși bilanțul anului 1883 revădit și aprobat din
partea comitetului Dvoaste de supraveghiere (se
cetesce).

Suma activelor institutului este deci cu fl. 371,746.55
ear suma veniturii brut cu fl. 27,528.24 mai mare
ca în anul premergător.

Subtragând din venitul brut al anului de fl. 183,850.41
totalul eșirilor cu . . . . . fl. 144,811.23

resultă un profit curat al anului de fl. 39,039.18

Conform § 62 din statute propunem următoarea
distribuire a acestui profit:

5% dividendă după capitalul social . fl. 15,000.—
restul de . fl. 24,039.18

să se împartă cum urmează:

10% fondul de rezervă . fl. 2,403.92

ca tantiemă pentru consiliul

Direcțiunii, directorul ese-
cutiv și oficiali institutu-
lui . . . . . fl. 3,846.26

3% pentru scopuri de bine-
facere . . . . . fl. 721.17 fl. 6,971.35
din restul de fl. 17,067.83

propunem a se da ca su-
pravedendă . . . . . fl. 15,000.—
ear fondului de pensii al
funcționarilor institutului fl. 2,067.83 fl. 17,067.83

Pe baza acestei distribuțiuni dividenda anului
1883 se ficează cu 10% adică 10 florini de o
acțiune.

Fondul de rezervă al acționarilor institutului cu
adaosul sumei de astați din profit a ajuns la suma
de fl. 40,299. 12 cr. ear fondul de pensii la suma
de fl. 10,783. 76 cr.

În sensul §. 36 din statute sânt eșiți din consiliul
Direcțiunii Domnii Ioan Hania și Ioan Popa: veți
binevoi a întregi aceste vacanțe prin alegere, ase-
menea și locul unui membru în comitetul de supra-
veghiere în urma demisiunii Dlui Ioan Bădilă.

Avem onoare a vă propune, să aprobați bilan-
țul anului 1883 cum și propunerile noastre pentru
distribuirea profitului curat și să binevoiți a da ad-
ministrațiunii absolutoriul de gestiunea sa pe acel an.

Se dă apoi cetire următorul raport al comi-
siei de supraveghiere;

Onorabilă adunare generală!

Subsemnatul comitet de revisiune, esaminând
conform §§ 57 și 58 din statute contul profitului
și perderilor, precum și bilanțul institutului de cre-
dit și de economii „Albina“ pentru anul 1883, a
aflat toate pozițiunile în deplină consonanță cu re-
gistrele respective, purtate cu toată esactitatea.

Ne luăm dar voie a ve propune, a aproba com-
putul anual pro 1883 și a da direcțiunii absolutori-
ul.

În privința împărțirii profitului curat suntem
de acord cu propunerea Direcțiunii de a se împărți
conform § 62 din statute (urmează proiectul de di-
stribuire ca mai sus).

Sibiu, în 17 Martie 1884.

Comitetul de revisiune al institutului de credit și
de economii „Albina“

August Senor m. p. Dr. Aurelie Brote m. p.
Michael Kabdebo m. p. Cornelia Tobias m. p.

Adunarea generală:

a) ia spre sciință raportul anual al Direcți-
unii;

b) aprobă compturile și bilanțul anului 1883;

c) dă Direcțiunii institutului și comitetului de
supraveghiere absolutoriul pe timpul anului 1883;

d) adoptă prropunerile Direcțiunii pentru di-
stribuirea profitului de fl. 39,039 18 cr., în sensul
§ 62 din statute și ficează dividenda anului
1883 cu 10% prin urmare couponul al unspredece-
lea dela acțiunile institutului exigibil la 1 Iuliu 1884
se va rescumera cu 10 florini.

Suma de fl. 721 17 cr. rezultată din bilanț în
sensul § 62 lit. e) din statute pentru scopuri de
binefacere, se va distribui precum urmează: ¹⁹³⁷

1. Pentru înființarea unei reuniuni ¹⁹¹³
române de agricultură. . . . . fl. 200.— ¹⁹²

2. Reuniune femeilor române din
Sibiu . . . . . „ 221.17

3. Reuniunii femeilor române din
Abrud . . . . . fl. 100.—

4. Alumneului național din
Timișoara . . . . . „ 100.—

5. Reuniunii române de cântări din
Sibiu . . . . . „ 50.—

6. Reuniunii pentru înfrumșetarea
orașului Sibiu . . . . . „ 50.—

Prețul marcelor de prezență pentru anul 1884
se ficează cu patru florini.

În consiliul Direcțiunii se realeg dd. Ioan Han-
nia și Ioan Popa.

În locul dlui Ioan Bădilă, care a demisionat
se alege în comitetul de supraveghiere al institu-
tului d. Ioan Crețu, viconotariu la oficiul orfanal
al comitatului Sibiului.

Cu aceste adunarea se încheie.

Variatăți.

* (Concert). Reuniunea română de cântări
din Sibiu va arangia Sâmbătă la 31 Martiu a. c
st. v. concert în sala dela Musikverein. Programa
și detaiurile la timpul seu.

* (Postal). Postul de magistru postal este de
a se ocupa:

1. În comuna „Olasztelek“, comitatul Udvarhely
pelângă cautiune de fl. 100 cu salariu fl. 150 și fl. 40
pausal de cancelarie.

2. În comuna Kobár Demeter Szt. Falva“, co-
mitatul Udvarhely cautiune fl. 100. Salariu fl. 120.
pausal de cancelarie fl. 40 pausal de transport fl. 500.

Suplicile sunt a se trimite în termin de trei
septemăni la direcțiunea de postă din Sibiu.

* Sub 16 Martie ni se scrie din Brașov: A
treia prelegere literară a damelor noastre brașovene
avu loc aseară. Obiectele percurse au fost: Diser-
tațiune despre lumina electrică, urmată de câteva
experimente toate esecutate de dl prof. Ios. Maccim
și cetirea biografiei lui C. Nepruzzi de V. Alecsan-
dri, esecutată de dl prof. I. Popea. Punctualitatea
întrunirii persoanelor secului frumos ca de regulă.
Foarte interesantă și variată a fost disertațiunea
dlui Maccim. Următoarele puncte principale au
constituit lucrarea dsale: cele mai primitive și mai
vechi mijloace de iluminatiune întrebuițate atât în
saloanele cele mai elegante cât și în colibele cele
mai scunde; perfecționarea materiei (grase) de ar-
dere în stearin, spermancet etc. mai târziu întrebui-
țarea uleurilor mineralice (a petrolului etc.) pen-
tru dobândirea unei iluminatiuni mai intensive; in-
vențiunea gasului (numit aerian) la 1814 în Lyon,
trecerea lui la Francezi, Germani și mai departe; în
fine colosalul progres al electrotehnice prin in-
vențiunea luminei electrice. S'au esplicat trei si-
steme de iluminatiune incandescentă (Ghlicht) și
anume: Edinson, Swan și Maxim, apoi un sistem
cu arc voltaic și prin contact (Bogenlicht). Câte-va
din aceste flacări s'au și produs printr'o mașină
electrică reversivă mânate de brațe. Apoi pentru
documentarea reversității curentului electric se pro-
duse și puterea mecanică, carea învêrti o roată,
arătându-se, că acea roțiță, pusă în circulațiune
prin electricitate, se poate întrebuița după plac la
anumite scopuri bună-oară la miscarea unei mașine
de cusut ș. a. s'au topit două sârme; s'au des-
compus apa în elementele sale (Oxigen și Hidrogen)

lor celor doi Mavrocordați, Nicolae și fiul seu Con-
stantin amândoi amici ai tuturor învățaților Europei oc-
cidentale.

*

Scriitorul viitor, care va face istoria elenismului
român ne va arăta influința capitală ce avură sus-numiții
boiari, și alții ale căror nume ne scapă, asupra acestei noii
literaturi care venea chemată între Carpați și Dunăre.

Sciința bizantină, ca și sciința occidentală trecută însă
tot prin sîta bizantină, n'au venit singure în țările românesce,
în cei din urmă ani cari despart secolul XVII de următorul
lui. Influințele literare nu dau năvala, nici se impun cu
forța; ele vin aduse, înaintea de loc, nu l'au încetățenit
nici romanisat. Ați când dicem Elenismul român al
secolului XVIII e numai pentru al deosebi de celelalte, cari
au domnit la anumite epoce prin alte țeri. Elenismul ro-
mân, nu e român de cât pentru că s'a desfășurat în țările
românesce ear nu pentru că s'a înfrățit cu literatura română
nu pentru că a dat acestia ceva, sucul restaurator de care
avea trebuință.

Elenismul chemat în Ocidente, în Italia și în Fran-
cia în timpul Renascerii a devenit frances și italian. În
România boiarii români, — Milesu, Stolnicul Constantin
Cantacuzin, Grecenii, Popescii, Cantemirii și alții, — au adus
Elenismul dar nu l'au schimbat de loc, nu l'au încetățenit
nici romanisat. Ați când dicem Elenismul român al
secolului XVIII e numai pentru al deosebi de celelalte, cari
au domnit la anumite epoce prin alte țeri. Elenismul ro-
mân, nu e român de cât pentru că s'a desfășurat în țările
românesce ear nu pentru că s'a înfrățit cu literatura română
nu pentru că a dat acestia ceva, sucul restaurator de care
avea trebuință.

Cantemir dicea în „Istoria Ieroglifică“ celor
cari începeau a scrie elenisați pe moldove-
nesce — cum, în timpul Renascerii apusene, se pin-

darisa în Italia și în Franția și se petrarchisa în
pleiada lui Ronsard. „Elenisați pe moldovenesce“, voia să
dică cu tipică frasă Dumitru Cantemir, preschimbați ele-
nismul importat în Moldova după cerințele geniului național
îmbrăcați sciința elenă cu haine române: dați apucăturile
de Români pricepute și practicațe.

Nu știu bine dacă el însuși, prea învățatul scriitor,
a urmat întocmai și îndelung acest consiliu pe care l' da
cetitorilor sei. Ca și ceilalți, Cantemir la uitat, cred dela
început și drept aceea, atât el care stă în fruntea învățaților
români din secolul XVIII cât și boiarii cari lau premers,
au despărțit din capul locului ceea ce era național de ceea
ce aduceau din afară.

Pagnba a fost mare și pentru unii și pentru alții,
vreau să dic și pentru Elenism și pentru literatura română.
Cel dintâi n'a putut să și esercite influința lui binefăcătoare
și, rămas singur în țară străină, chinându-se pe el însuși
s'a pierdut cu timpul în fraseologia, subtilitățile și minuțiile
copilărești ale profesorilor și pseudo-scriitorilor greci dela
Iași și dela Bucuresci; cea de a doaua, părăsită de urmă-
torii lui Milesu și lui Cantemir, vegetează în întunerecul
și ignorința poporului de jos, i-e frică să se arate în tot
decursul secolului XVIII, se teme de lumina zilei întocmai
cum una din părțile ei, istoria, scrierile istorice române, se
temeau de lumina zilei în secolul XVII.

De altă parte, pe lângă aceste consecințe depărtate,
greșala primilor boiari învățați români avu și altele mult
mai apropiate. Acestea isbiră crunt și greu chiar în boiarii
cari comiseră greșeala.

Oameni citiți, „cu minte subțire“ cum va dice în urmă
Văcărescu; plini de dorințe cu atât mai numeroase cu cât

capitalul lor intelectual era mai mare; în curinte cu toate
publicațiunile apusene și'n corespondință cu învățații Italiei
Olandei și cu cei dela Tarigrad; uitând realitatea și pri-
vind totul prin luneta unei civilizațiuni pe care nave-u s'o
mai găsească la Iași și la Bucuresci, — toți acești boier,
români, întorcându-se în țeară dau de adevărata stare și
își perdeau cumpătul, se rătăceau, erau nefericiți căci după
cum dice poetul:

Ils étaient trop vieux dans un monde trop jeune.

Necăjiți și desgustați, ei voiau să imite pe Fanarioții
din Constantinopole, să pună adică literatura în serviciul
luptelor politice. Credeau că condițiunile erau aceleași în
amândoaue părțile, și și diceau că, de oare-ce Mavrocor-
dați se ridicaseră sus de tot printre turcii ignoranți și bar-
bari, mulțămită numai sciinței și destoiniciei lor, și ei vor
putea face același lucru la Bucuresci și la Iași.

Să înșelare și să înșelare amar.

Milesu nu și mai găsi loc printre compatrioții sei și
rătăci mult în lumea largă până să poată să se acioleze
în Rusia. — Cantemir o păți tot ast-fel. Stolnicul Canta-
cuzen cel mai învățat dintre crescini Răsăritului cum îi di-
ceau învățații Apusului, după ce în timpul lui Grigore Ghica
(a doua domniă) primi la tâlpi câte două sute de neule pe
fie-care di, muri sugrumat la Constantinopole împreună cu
fiul seu Ștefan-Vodă. Toți cei-lalți amuțiră și se perdură
în fața Grecilor victorioși, ear literatura, ca și starea so-
cială ca și afacerile politice, mai avură să sufere mult în
țările române.

Gion.

După „Romanul.“

ș. a. În fine s'a experimentat și influența electricității asupra organismului omenesc, electrisându-se damele printr'altă mașină electrică. Limbajul dulce simpatic și ușor al dlui Măxim pe lângă materialul interesant ce s'a spus au răpit inimile auditorului celui numeros într'atâta, încât se pare că nimeni n'ar fi dorit să se mai sfârșască acel obiect. Dar, fiindcă timpul apucase pas cam prea înaintat, s'au încheiat experimentările și urmă esecutarea punctului doi din program. Nu mai puțin interesant și nici mai puțin scurt a fost și materialul citit de dl Popea. Scrierea dlui V. Alecsandri numită „Biografia lui C. Negruzzi“ sau „Introducere la scrierile lui“ nu este alt ceva decât caracteristica timpului de atunci, ceea ce, pare-mi-se, că posedă multe adevăruri foarte semnificative și față de împrejurările noastre locale de aici; căci titulatură ca „evghenestate“ și „kera mû“ s'ar pute asemăna cu „Gnädige“ și „meine liebe“ și altele da acestea, cari se întrebunțază cu mare predilecțiune printre cercurile mai alese ale societății române de aici. S'au mi ierte stimatele dame brașovene această observare, căci nu cred, că imi vor contesta o îndată ce vor fi atente la deasa schimbare a conversațiunii dlor din limba maternă în cea germană — și câte odată și în cea franceză! Ceea ce nu însemnează decât disprețul limbei, ce a supt-o de odată cu laptele mamei dlor. Limbajul respicat și forte al dlui Popea a făcut, ca să fie bine înțelese toate amănuntele scrierei. Păcat că și de astădată fiind numerii statorniți ai programului cam lungi și cam încordători pentru atențiunea publicului, a trebuit să se încheie programul cu material mai puțin, decât a fost proiectat, de oare ce a ramas afară tema istorică a dlui A. Bârsan; cu atât mai cu sete și curiositate s'au aștepta însă prelegerea procsimă, carea va fi Joi în septemana viitoare. Până atunci — dar la revedere pe calea aceasta!

* (Rectificare). Conferența electorală română din Făgăraș din cauze ponderoase nu se va ține cum s'a ținut în convocarea publicată în 4 Aprilie ci în 11 Aprilie st. nou.

I. Roman.

* (Representațiune antispiritistă). Representațiunea de Duminecă seara a domnului Homes și a d-șoarei Fey a fost foarte bine cercetată și a produs mare efect. Seriositatea împreună cu gluma a animat pre public și gradul de memorisare la pus în respect. Nu mai puțin efect a produs dexteritatea domnului Homes odinioară Gottlieb — în escamaterie și producțiunile lui antispiritistice.

Măne se va da ultima reprezentațiune și noi recomandăm cetitorilor noștri se meargă și vedă reprezentațiunea antispiritistică a domnului Homes.

* (În cauze electorale). Inteligența română din Arad a emis următorul apel;

Tara se află în fața alegerilor de deputați dietali.

În curând cetățenii vor fi chemați să se pronunțe prin votul lor asupra situațiunii politice și asupra destinelor sale, și să se useze astfel de cel mai frumos și mai sănt drept cetățenesc.

În deosebi poporul și alegătorii români sunt chemați să-și manifeste credințele lor politice să

afirme de nou și puternic existența sa, și să reclame prin votul seu dreptate, egalitate și frățietate pentru toți de o potrivă spre binele comun și tericerea patriei noastre comune.

Spre acest scop este mai pre sus de toate lipsă de înțelegerea și consolidarea tuturor, celor de un principiu și de o credință, — deci în vederea acestei trebuințe și în urma invitații venite dela comitetul electoral permanent al partidei naționale române din Sibiu, pentru a hotărî asupra atitudinii noastre față de alegerile de deputați dietali, subsemnați prin aceasta convocăm și Ve invităm împreună cu toți soții de un principiu la conferința electorală a românilor din comitatul Aradului ce se va ține aici în Arad în sala I. Krispin (strada Deák Ferencz, domnească Nr. 28) în 10 Aprilie calendarului nou 1884 la 4 oare după amiază, — recomandându-Ve totodată că până la hotărârea conferinței să nu luați nici un fel de angagement în cestiunei alegerilor viitoare.

Primiți expresiunea deosebitei noastre stime!
Arad 25 Martiu st. n. 1884.

Ioane P. Dessean, Constantin Gurban, Ignatiu Pap, Aureliu Suciu, Romul Ciorogariu, Georgiu Purcariu, David Nicora.

asesor referinte consistorial.

M. B. Stănescu,

advocat și membru comit. elect. perman. din Sibiu.

Georgiu Telescu, Dr. Nicolau Oncu, Dr. G. Vuia, Atanasiu Tuducescu, Lazar Tescula, Simeone P.

Desseanu,

advocat.

Nicolau Philimon, Dr. Ioan Papu, Dr. Demetriu Magdu, Terentiu Rațiu, Teodor Ceonța, Ioan Beleşiu, Dr. Petru Pipoșiu.

* (Fecunditate de gemeni și o dorință realizată). În comuna Mateias aproape de Cohalm în luna lui Dec. an tr. născând o femeie doi gemeni după ce i sau mai alienat durerile cauzate de născeri, de bucurie ar fi ținut: așa de ar născă și capra și vaca noastră, că îndată ne-am înmulți. N'a trecut mult și cuvântul trup sa făcut, căci în luna curinte capra și fătă patru ieși frumoși, dintre cari doi se aplecă la alte capre și doi se nutresc de mămăsa. Casuri de copii gemeni sau mai întâmplat aici de un jumetate de an încoace încă trei.

* (Cassă de păstrare). După cum s'ntem informați în zilele acestea la Săliste s'a deschis cassa de păstrare pentru popor. Cu procsima ocaziune credem că vom putea servi cu amănunte.

* Una din plagele cari de ani întregi bântue mahalalele capitalei este și hoția de paseri, întreprinsă cu o rară cutezanță de o seamă de indiviți cari și-au făcut din acest soi de furt o adevărată specialitate. Frica bieților mahalagii se îndoesce mai cu seamă pe la prasnice și serbători, în ajunul Crăciunului și al Pascilor, căci, la asemenea epoce psihologice, rațele, gâscele, și cu deosebire curcani îngrășați cu mare chieltuială, dispar de prin cotețe parcă n'ar fi lucru curat.

Doi din acești onorabili industriali, Niță Tăchină și Stoica Dobrescu, tineri borfași având deja antecedente judiciare, au fost prinși cu mâța în sac sau, mai bine ținut cu rața în traistă, și dați pe mâna

judecăței. Ei au compărut, zilele trecute, înaintea secțiunii IV a Tribunalului Ilfov.

Din instrucțiune, basată pe propriile lor mărturisiri, rezultă că fie-care din ei reușise a-și crea, cu această periculoasă meserie, un venit zilnic de 10—15 lei. Spargerea cotețelor avea loc, de ordin, în murgul serei, între 6 și 7 oare, mai înainte de a se așeza sergenții de noapte pe strade. Spre a împedea gârâitul gâscelor și măcăitul rațelor, cari îl puteau să-l tradeze, Tăchină — căci obicinuit acesta opera, Dobrescu stând la pândă — Tăchină le sucea binișor gâtul, la vâra într'un sac, apoi, eșind în stradă, le destăcea pe prețuri de nimic, dându-se de „precepț“ întârziat cu marfa pe drum, și împărția câștigul cu tovarășul seu.

Astfel în decurs de șese săptămâni, acești pun-gași n'au furat mai puțin de 75 gâsce, 50 rațe și 19 curcani (puii de găină îi desprețuiau,) independent de furturile ce nu s'au putut descoperi!

Dintre toți păgubașii — și numărul lor e un adevărat pomelnic — s'au constituit ca parte civilă următoarele persoane: d-na Catinca Paleologu, pentru trei curcani, 20 lei; dna Ecaterina Papadopolu, pentru cinci rațe și două gâsce, 20 lei; Dna Catinca Stefanescu, trei rațe, 10 lei; D Leibu Moise, opt gâsce 40 lei; Dna Rezi Moise, patru gâsce 20 lei, etc.

Modul cum au fost prinși aste destul de original pentru a merita să fie povestit.

D. Burach Leiba, pacinic israelit din strada Palestinei, Nr. 29, în seara de 13 Decembre trecut, aude un sgomot neobicinuit în fondul curței. Fiindcă i se furaseră deja mai multe paseri în zilele precedente, evreul se duce, în vârf de degete, să vadă ce este și da preste Tăchină scoțind capul din coteț; pe pământ, alături, află o traistă, cu două gâsce într'nsa.

— Dar ce cauți dumneata acolo? îl întreabă Burach.

— Caut pe Moise, îi răspunde borfașul.

— Dar Moise nu e conteneată! replică Burach apucându-l de guler și chemând în ajutor.

Înaintea tribunalului, prevenții nu numai au recunoscut toate faptele ce li se imputau, dar încă le-au povestit magistraților cu o vedită complăcere.

În fața mărturisire lor, tribunalul a condamnat pe Tăchină la trei luni, pe Dobrescu la o lună de închisoare corecțională, și pe amândoi solidaricesce la despăgubirile reclamate de cei în drept. „Dreptul“.

Loterie

Sâmbătă în 29 Martie 1884.

Buda: 16 23 38 20 72

Bursa de Viena și Pesta.

Din 29 Martie n. 1884.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	121.50	121.70
Renta de aur ung. de 4%	91.60	91.50
Sorți unguresci cu premii	116.75	117.—
Sorți de regularea Tisei	114.10	114.—
Datorie de stat austriacă în hârtie	80.—	79.90
Datorie de stat austriacă în argint	81.05	81.05
Renta de aur austriacă	101.90	101.75
Sorți de stat dela 1860.	136.50	136.50
Serisuri financiare ale institutului „Albina“	—	100.80
Datorie de credit austr.	79.80	79.80
Galbin	5.68	5.69
Napoleon	9.61	9.60
London (pe polița de trei luni)	121.30	121.45

Anunțiu.

Subscrisul comitet aduce la cunoștința Onoratului public român cum că în Brașov se află mai multe locuri vacante la diferiți măiestrii pentru copii, cari voesc a se aplica la meserii.

Condițiunile sânt: Copii să fie de 13—14 ani, să scie cetă și scrie, să servească 4 ani ca învățăcei, în acești 4 ani părinții să le dea hainele de lipsă.

Părinții sau tutorii copiilor să se adreseze la subscrisul comitet în Brașov.

Brașov, 13/25 Martiu 1884.

Comitetul asociațiunii pentru spriginirea învățăceilor și sodalilor români meseriași în Brașov. [701] 3—3

Vasilie Sfetea, Ioan Bozoceanu, președ. secret.

Nr. 248—1884.

[700] 3—3

Edict.

Pentru vânzarea a lor 2000 lemne de brad vii (pe picioare) cu diametrul la trupină dela 12. policari în sus (lemne merunde de caule-plute mici) din pădurea bisericeii și a scoalei confesionali gr. or. a comunei Polet, protopresbiteratul Reghinului — prețuit dărabul în 90 cr. v. a. prin pricepători de lucru, — se publică prin aceasta — în urma concediului Preaven.

Consistoriu archidiececan dto 23 Ianuaru a. c. Nr. 380. Epitr. — licitațiune pe 8 Aprilie a. c. st. n. la 2 oare postmeridiane ținând la casa comunală în Polet. — O terțialitate din prețul de cumpărare are a-se depune la închierea Contractului, ear' celelalte în 10 August și 12 Octombrie a. c.

Condițiunile mai de aproape se pot erua dela subscrisul Oficiu protopresbiterai. Oficiul protopresbiterai gr. or. al tractului Reghinului.

Idicel, 9/21 Martiu, 1884.

Galaction Șagău, protopresbiter.

Cele mai bune

Clavire de Proksch

cu prețul de

400 fl., 500 fl., 580 fl.

și garanție pentru întregă Transilvania se află exclusiv numai la

depositul lui Heldenberg în Sibiu.

Epistole sânt a se adresa francate.

Unele păreri dela artistii cei mai renumiți despre aceste clavire ale lui Proksch.

Spre marea mea uimire în esecellentul fabricat ai domnului A. Proksch am aflat clavire de prima cali-

tate și frumsețe, cari în ce privesc poesia t nului și modul perfect de esecutare țin concurența cu cele mai renumite produse de acest soi. Mi place a crede, că aceste fabricate escelente — de un preț cu totul moderat în timpul cel mai scurt se vor lăși tot mai tare, și bucuria mea cea mai mare va sta în aceea, dacă voi pute contribuți și eu la popularizarea lor.

(677) 6

Sofia Menter-Popper,

pianista curței ces. reg. aust.

Elegantul D-tale clavier mi-a sosit eri, și me aflu îndemnat a-și comunica, că frumsețea tonului lui a pus pe toți în uimire

Gustav Walter,

artist la opera ces. reg.

Clavirul firmei Proksch, pe care avui ocaziunea a-l auzi astăzi, este unul dintre cele mai bune instrumente, ce am auzit până acuma.

Jules de Schwert,

Virtuos de curte al Maiestăței Sale împăratului din Germania.

Raportul esposițiunii imp. din Gratz.

Constatăm cu satisfacțiune, că clavirele espuse de această firmă au atras asupra lor deosebit interes. La locul prim se distinsă un clavier mic de sistem american cu coperis negru de tot elegant. Tonul lui era brillant și conserva sunetul frumos în toate pozițiile. Preste aceasta esecutarea era egală și de tot corespunzătoare. Instrumentul al doilea era un pianino de sortă mai mică, înse asemenea celui dintâi și el avă tonuri de tot frumoase, esecutare lesnicioasă și ajustat cu eleganță. Etablimentul în ce privesc tehnica stă la nivelul timpului nostru; și de și câștigă mai mare importanță, și în cercurile competente se bucură de recunoștință măgulitoare.

! Important !

Cititorii noștri cari doresc a avea gratis un ziar-Popular precum și un supliment de modă care coprinde și note musicale, să bine-voiască a trimite o cartă postală cu adresa D-lor, către administrația „Necesarului“ Bucuresci. [701] 2—5

MORBURI SECRETE

le vindec pe basa esperiențelor celor mai noue științifice, chiar și în casurile cele mai desperate, fără de conturbare în ocupațiune. Deasemenea și urmările cele mai rele ale păcatelor secrete din tinerețe (onania), destrucțiunea nervilor și impotența. Discrețiune cât se poate de mare. Ne rogăm pentru raport detaiat despre morb. [645] 15

Dr. Bella,

membru la societăți științifice etc.

6, Place de la Nation 6. — PARIS.